

Sygn. akt VII AGa 2153/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 lipca 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie Wydział VII Gospodarczy w składzie:

Przewodniczący: SSA Marek Kolasiński

Sędziowie: SA Jolanta de-Heij-Kaplińska

SA Magdalena Sajur-Kordula(spr.)

Protokolant: sekr. sądowy Katarzyna Mikiciuk

po rozpoznaniu w dniu 19 czerwca 2019 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą w G.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

z udziałem zainteresowanych J. N. i (...) S.A. z siedzibą w G.

o wstrzymanie dostarczania energii elektrycznej

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie- Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

z dnia 12 czerwca 2018 r., sygn. akt XVII AmE 182/16

I. Oddala apelację;

II. Zasądza od (...) S.A. z siedzibą w G. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 540 zł (pięćset czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt VII AGa 2153/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 października 2016 r. wydaną w sprawie (...). (...).14.2016. (...) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki na podstawie art.8 ust. 1 w związku z art. 30 ust. 1 ustawy z 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (t. j. Dz. U. z 2012 r., poz. 1059, Dz. U. z 2013 r., poz. 984, poz. 1238, Dz. U. z 2014 r., poz. 457, poz. 490, poz. 900, poz. 942, poz. 1101, poz. 1662, Dz. U. z 2015 r., poz. 151, poz. 478, poz. 942, poz. 1618, poz. 1893, poz. 1960, poz. 2365, Dz. U z 2016 r., poz. 266, poz. 925, poz. 1052, poz. 1165) oraz art. 104 ustawy z 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 23, poz. 868) po rozpatrzeniu wniosku J. N. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą N. J. (...) z siedzibą w miejscowości C. stwierdził, że wstrzymanie dostarczania energii elektrycznej dokonane w dniu 2 sierpnia 2016 r. przez (...) S.A. z siedzibą w G., na żądanie (...) S.A. z siedzibą w G., do nieruchomości zlokalizowanej przy ul. (...), (...)-(...) C., było nieuzasadnione.

Od powyższej decyzji powód - (...) S.A. z siedzibą w G. wniósł odwołanie.

Wyrokiem z dnia 12 czerwca 2018r. Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów oddalił odwołanie oraz zasądził od (...) S.A. z siedzibą w G. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 1440 złotych z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd I instancji oparł swe rozstrzygnięcie na podstawie następujących ustaleń i rozważań prawnych:

J. N. jest odbiorcą energii elektrycznej na podstawie umowy o świadczenie usług dystrybucyjnych i sprzedaży energii elektrycznej zawartej w dniu 7 grudnia 2001 r. nr (...). Miejsmem dostarczania energii elektrycznej jest punkt poboru nr (...), zlokalizowany przy ul. (...), (...)-(...) C.. Ponadto J. N. zawarł drugą umowę kompleksową nr (...) o dostarczanie energii z 15 lutego 2008 r. dotyczącą obiektu znajdującego się pod adresem L. 33b działka (...); (...)-(...) L.. W obu przypadkach dostawcą energii jest (...) S.A. z siedzibą w G.. Operatorem systemu dystrybucyjnego jest (...) S.A. W obu obiektach prowadzona jest działalność gospodarza.

W dniu 24 lutego 2016 r. dokonano wymiany legalizacyjnej licznika u odbiorcy J. N. przez (...) S.A. dla punktu odbioru energii zlokalizowanego pod adresem L. 33b działka (...); (...)-(...) L.. Podczas tej wymiany stwierdzono uszkodzony licznik, który nie wykazywał zużycia energii elektrycznej we wszystkich trzech fazach. Licznik ten został wymieniony na nowy. W dniu 29 lutego 2016 r. na podstawie danych z systemu bilingowego (...) S.A. sporządził wniosek o wykonanie korekty, na podstawie którego zostały wystawione przez (...) S.A. faktury korygujące za okres od 13 stycznia 2014 r. do dnia 24 lutego 2016 r.

J. N. nie uznał należności objętych fakturami korygującymi za wskazany okres i złożył reklamację w tym zakresie zarówno co do zasadności ich wystawienia jak i wysokości kwot w nich wskazanych.

W dniu 6 maja 2016 r. wysłano do odbiorcy wezwanie do zapłaty należności wynikających z faktur VAT nr (...) (41-50) dotyczących jednego punktu poboru zlokalizowanego pod adresem: L., działka nr (...), (...)-(...) L.. W wezwaniu J. N. został poinformowany, że jeżeli nie wpłaci powyższej kwoty w terminie 14 dni, Przedsiębiorca może wstrzymać dostarczanie energii elektrycznej i wypowiedzieć umowę kompleksową. Wezwanie zostało skutecznie doręczone w dniu 12 maja 2016 roku.

W dniu 10 maja 2016 r. skierowano do odbiorcy kolejne wezwanie do zapłaty należności wynikających z faktur VAT nr (...) (41-50) oraz (...) dotyczących dwóch punktów poboru nr, zlokalizowanych przy ul. (...), (...)-(...) C. oraz pod adresem: L., działka nr (...), (...)-(...) L.. W wezwaniu J. N. ponownie został poinformowany, że jeżeli nie wpłaci powyższej kwoty w terminie 14 dni, Przedsiębiorca energetyczny może wstrzymać dostarczanie energii elektrycznej i wypowiedzieć umowę kompleksową. Wezwanie zostało skutecznie doręczone w dniu 16 maja 2016 roku.

Odbiorca ma założony w systemie bilingowym sprzedawcy energii dla obu punktów poboru jeden numer płatnika, a wszystkie wpłaty dokonane przez odbiorcę księgowane były na jedno konto bankowe.

W dniu 2 sierpnia 2016 r. wstrzymano dostarczanie energii elektrycznej dla punktu poboru zlokalizowanego przy ul. (...), (...)-(...) C..

W dacie wstrzymania dostarczania energii do tego punktu J. N. nie miał zaległości w płatnościach dotyczących tego punktu poboru energii elektrycznej.

W dniu 19 sierpnia 2016 roku wznowiono dostarczanie energii elektrycznej do ww. punktu poboru.

Sąd I instancji uznał, że odwołanie podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 PE – w brzmieniu tego przepisu obowiązującym w dacie wydania zaskarżonej decyzji - w sprawach spornych dotyczących odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, umowy sprzedaży, umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw lub energii, umowy o świadczenie usług transportu gazu ziemnego, umowy o świadczenie usługi magazynowania paliw gazowych, umowy, o której mowa w art. 4c ust. 3, umowy o świadczenie usługi skraplania gazu ziemnego oraz umowy kompleksowej, a także w przypadku

nieuzasadnionego wstrzymania dostarczania paliw gazowych lub energii rozstrzyga Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, na wniosek strony.

Natomiast stosownie do treści art. 6b PE:

1. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych lub energii może wstrzymać, z zastrzeżeniem art. 6c, dostarczanie paliw gazowych lub energii, jeżeli:

1. w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że nastąpiło nielegalne pobieranie paliw lub energii;
2. odbiorca zwleka z zapłatą za świadczone usługi, co najmniej przez okres 30 dni po upływie terminu płatności.

2. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych lub energii, na żądanie sprzedawcy paliw gazowych lub energii wstrzymuje, z zastrzeżeniem art. 6c, dostarczanie paliw gazowych lub energii, jeżeli odbiorca zwleka z zapłatą za świadczone usługi lub za pobrane paliwo gazowe lub energię, co najmniej przez okres 30 dni po upływie terminu płatności.

3. Przedsiębiorstwo energetyczne, któremu odbiorca zwleka z zapłatą za świadczone usługi lub za pobrane paliwo gazowe lub energię, powiadamia na piśmie odbiorcę paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym o zamiarze wstrzymania dostarczania paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła, jeżeli odbiorca ten nie ureguluje zaległych i bieżących należności w okresie 14 dni od dnia otrzymania tego powiadomienia.

4. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, wstrzymuje dostarczanie paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła, jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że instalacja znajdująca się u odbiorcy stwarza bezpośrednie zagrożenie życia, zdrowia lub środowiska.

5. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązane niezwłocznie wznowić dostarczanie paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła wstrzymanego z powodów, o których mowa w ust. 1, 2 i 4, jeżeli ustaną przyczyny uzasadniające wstrzymanie ich dostarczania.

6. Przepisów ust. 1 pkt 2 i ust. 2 nie stosuje się do obiektów służących obronności państwa.

Sąd I instancji wskazał, że przywołane przepisy określają kompetencję Prezesa URE do rozstrzygania sporów, między innymi, w sprawach dotyczących nieuzasadnionego wstrzymania dostarczania energii. Podkreślił, że Prezes Urzędu uzyskał prawo rozstrzygania sporów wyłącznie w sprawach enumeratywnie wyliczonych w art. 8 ust. 1 PE. Przepis ten, przewidujący kompetencje organu administracyjnego, ma bowiem charakter wyjątku od ogólnej reguły, zgodnie z którą sprawy sporne są rozstrzygane przez sądy. Natomiast odstępstwa od ogólnej reguły powinny być zawsze interpretowane w sposób zawężający. Oznacza to, że nie można przypisać Prezesowi URE kompetencji w żadnej innej sprawie niż te, które zostały sprecyzowane w art. 8 ust. 1 PE.

Przepis art. 6b PE określa warunki oraz tryb wstrzymania dostarczania energii odbiorcy przez przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii. Jeden z dwóch, enumeratywnie wskazanych przypadków, w których przedsiębiorstwo energetyczne jest uprawnione do wstrzymania dostaw paliw lub energii, stanowi sytuacja, w której odbiorca zwleka z zapłatą za świadczone usługi przez co najmniej 30 dni po upływie terminu płatności. Jeżeli dotyczy to gospodarstwa domowego, to wstrzymanie dostaw może nastąpić tylko po wyczerpaniu przez przedsiębiorstwo energetyczne procedury, o której mowa w art. 6b ust. 3 PE. W tym zakresie przedsiębiorstwo energetyczne jest zobowiązane przed wstrzymaniem dostaw energii lub paliw, do przeprowadzenia procedury powiadomienia odbiorcy o zaległości w zapłacie za dostarczone paliwa lub energię i wyznaczenie mu dodatkowego terminu 14 dni do dokonania należnej zapłaty. Zatem w przypadku zaktualizowania się, na podstawie art. 6b ust. 1 pkt 2 PE, uprawnień do wstrzymania dostaw paliw lub energii, przedsiębiorstwo musi powiadomić odbiorcę w gospodarstwie domowym o zaległości i wyznaczyć mu dodatkowy 14-dniowy termin do zapłaty, który biegnie od dnia doręczenia wezwania. Co istotne, w treści tego powiadomienia powinna się znaleźć

informacja o rygorze wstrzymania dostaw w przypadku braku zapłaty należności w wyznaczonym, dodatkowym terminie.

Powyższe uregulowania dotyczą jedynie odbiorcy końcowego dokonującego zakupu paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła wyłącznie w celu ich zużycia w gospodarstwie domowym. Sąd Okręgowy wskazał, że z analizy dokumentów złożonych w niniejszym postępowaniu wynika, że odbiorcę z przedsiębiorstwem energetycznym łączą dwie umowy sprzedaży energii elektrycznej zawarte w dniu 7 grudnia 2001 r. nr (...) (...) oraz w dniu 15 lutego 2008 r. nr (...) (...), na podstawie których zużywa energię elektryczną dla potrzeb prowadzonej działalności gospodarczej. Jest on zgodnie z definicją zawartą w art. 3 pkt 13) ustawy - Prawo energetyczne, odbiorcą gdyż otrzymuje lub pobiera paliwa lub energię na podstawie umowy z przedsiębiorstwem energetycznym. Z zapisów pierwszej umowy wynika, że punktem poboru energii elektrycznej jest obiekt zlokalizowany przy ul. (...), (...)-(...) C.. Przedsiębiorca nie wykazał, że odbiorca zalega z płatnością za użytą energię elektryczną w ww. punkcie poboru energii, lecz przedstawił łączne zadłużenie odbiorcy, które widnieje na jego koncie w systemie bilingowym.

Z zebranej dokumentacji wynika, że powstałe zadłużenie było wynikiem przeprowadzonej przez operatora systemu dystrybucyjnego szczegółowej analizy okresu uszkodzenia licznika oraz skorygowania na tej podstawie faktur za użytą energię elektryczną dla punktu poboru zlokalizowanego w miejscowości L..

Sąd wskazał, że faktura (...) (k. 54 i 76 akt adm.) objęta wezwaniem do zapłaty z dnia 10 maja 2016 r. (k. 67 akt adm.) oddzielnie wskazywała należności dla każdego z punktów poboru: w miejscowości C. kwotę 1107,96 zł, w miejscowości L. kwotę 3284,27 zł. J. N. wykonując dwa przelewy na konto powoda wskazał numer faktury i punkt poboru, którego dotyczy płatność (faktury k. 78, 79 akt adm.). Jak wynika z faktur należności odnoszące się do punktu poboru w miejscowości C. zostały uiszczone w całości, zaś należności dotyczące punktu poboru w miejscowości L. w kwocie 2.064,30 zł jak napisano w fakturze odbiorca uiszczył płatność za faktyczne wskazania (...) oraz inne bez zapłaty za szacunkowe zużycie. A zatem zaległości w stosunku do punktu poboru w miejscowości C. nie istniały, w dacie wstrzymania dostaw energii.

Wstrzymanie dostaw energii elektrycznej, którego dotyczy zaskarżona decyzja miało miejsce w punkcie poboru w miejscowości C., pomimo braku zadłużenia po stronie odbiorcy wynikającego z umowy sprzedaży dotyczącej tego punktu. Sąd uznał więc, że brak jest podstaw do tego, aby podzielić argumentację powoda, że okoliczność prowadzenia wspólnego konta w systemie bilingowym powoda pozwala traktować go jako stronę jednej umowy z dwoma punktami poboru z konsekwencjami dla odbiorcy wynikającymi z art. 6b ust 2 Prawa Energetycznego.

Sąd I instancji wskazał, że uprawnienie do wstrzymania dostaw energii jest bardzo dotkliwą sankcją stawiającą przedsiębiorstwo energetyczne w uprzywilejowanej sytuacji w stosunku do odbiorcy, gdyż tylko od jego decyzji zależało, czy w celu wymuszenia zapłaty należności sięgnie po najdalej idący środek w postaci "odcienia" dostaw energii, czy też nie. Z takiego uprawnienia zatem powinno korzystać w sposób powściągliwy, zgodny z zawartą umową i jedynie w sytuacjach nie budzących wątpliwości co do zaistniałego stanu faktycznego.

Podniósł, że w tym przedmiocie wypowiedział się m.in. Sąd Apelacyjny w Warszawie, który stwierdził, że jeśli możliwość wstrzymania dostaw jest uzależniona wyłącznie od decyzji przedsiębiorstwa, to podjęcie decyzji tak uciążliwej dla każdego odbiorcy, powinno być uczynione z zachowaniem zasad szczególnej staranności wymaganej od przedsiębiorcy działającego na rynku regulowanym (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 9 czerwca 2015 r. VI ACA 1121/14, L.).

Sąd wskazał, że J. N. miał podpisane dwie odrębne umowy, co do dwóch punktów poboru. Umowa dotycząca punktu poboru zlokalizowanego w miejscowości C. przewiduje w § 7 ust. 4 pkt d prawo dla sprzedawcy energii do wstrzymania dostaw energii po upływie 30 dni od terminu płatności faktury, po uprzednim wezwaniu Odbiorcy do zapłaty. Analogiczne rozwiązania przewidziano w §22 ust. 2 pkt 1 umowy odnoszącej się do punktu poboru w miejscowości L. (k. 93). Na podstawie każdej z tych umów strony mają określone uprawnienia i obowiązki. W przypadku kiedy odbiorca prawidłowo wykonywał umowę, brak jest podstaw do stosowania zapisów umownych odnoszących się do innej umowy, a co za tym idzie stosowania art. 6b ust. 2 Prawa Energetycznego, niezależnie od tego jaki system

rozliczeń i księgowania należności prowadzi powód. Sąd uznał, że rację ma pozwany twierdząc, że fakt posiadania jednego numeru klienta i jednego konta w systemie bilingowym w sytuacji podpisania kilku umów przez jednego odbiorcę energii, co do różnych punktów poboru nie pozwala traktować go jako stronę jednej umowy i łączyć jego należności oraz ich dochodzenie. Uprawnienia takie dla dostawcy energii nie wynikają ani z podpisanych umów, ani z przepisów prawa.

Z tych względów Sąd oddalił odwołanie uznając je za niezasadne na podstawie art. 479^{31a} § 1 k.p.c.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto zgodnie z wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c. zasadą odpowiedzialności za wynik procesu przyjmując, że na koszty należne pozwanemu złożyły się: wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 1440 zł, ustalone na podstawie § 14 ust 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1805).

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód zaskarżając go w całości i wniósł o:

1. zmianę skarżonego wyroku oraz orzeczenie zgodnie z treścią wniesionego odwołania, względnie:
1. uchylenie skarżonego wyroku w całości i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.
1. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. błąd w ustaleniach faktycznych poprzez przyjęcie, iż brak całkowitej spłaty należności przedstawionej łącznie jako zadłużenia odbiorcy tj. zainteresowany ad. 2 dla dwóch punktów poboru wynikające z jednego konta bilingowego odbiorcy, wykazane na jednym dokumencie księgowym tj. fakturze VAT nr (...) objętym jednym wezwaniem do zapłaty z dnia 10 maja 2016 roku nie stanowi zadłużenia w zapłacie za świadczone przez spółkę obrotu usługi dostarczania energii elektrycznej, a w konsekwencji:
2. naruszenie przepisu prawa materialnego tj. art. 6b ust. 1 pkt 2) i ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. prawo energetyczne (t.j.Dz.U.2018.755) - dalej (...) poprzez jego błędne niezastosowanie w stanie faktycznym sprawy i uznanie, iż wstrzymanie dostawy energii elektrycznej względem odbiorcy miało charakter nieuzasadniony;
3. naruszenie przepisu prawa materialnego tj. art. 6b ust. 1 pkt 2) PE poprzez błędną wykładnię, iż zwłoka odbiorcy w zapłacie należności oraz wstrzymanie dostaw energii elektrycznej w razie istnienia zadłużenia muszą odnosić się do tego samego punktu poboru energii, co nie wynika bezpośrednio z dyspozycji tej normy.

Pozwany w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów apelacyjnych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powoda jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

Nieuzasadniony okazał się zarzut skarżącego dotyczący błędu w ustaleniach faktycznych.

Ustalenia faktyczne są prawidłowe, wynikają z zebranego w sprawie materiału dowodowego, który nie był kwestionowany przez powoda, Sąd Apelacyjny je podziela i uznaje za swoje.

Przede wszystkim prawidłowo ustalono, że J. N. jest odbiorcą energii elektrycznej na podstawie dwóch odrębnie zawartych umów t.j. umowy o świadczenie usług dystrybucyjnych i sprzedaży energii elektrycznej zawartej w dniu 7 grudnia 2001 r. nr (...) oraz umowy kompleksowej o dostarczanie energii z 15 lutego 2008 r. nr (...). W przypadku pierwszej umowy miejscem dostarczania energii elektrycznej był punkt poboru zlokalizowany w miejscowości C. przy

ul. (...). Druga umowa dotyczyła dostaw do obiektu znajdującego się pod adresem L. 33b działka (...), (...)-(...) L.. W obu przypadkach dostawcą energii był (...) S.A. z siedzibą w G., natomiast operatorem systemu dystrybucyjnego - (...) S.A.

Sąd I instancji ustalił również, że umowa dotycząca punktu poboru zlokalizowanego w miejscowości C. przewiduje w § 7 ust. 4 pkt d prawo dla sprzedawcy energii do wstrzymania dostaw energii po upływie 30 dni od terminu płatności faktury, po uprzednim wezwaniu odbiorcy do zapłaty. Analogiczne rozwiązania przewidziano w §22 ust. 2 pkt 1 umowy odnoszącej się do punktu poboru w miejscowości L.. Okolicznością istotną jest, że zainteresowany J. N. nie zalegał z płatnościami za energię pobraną w punkcie C., zaś w przypadku drugiego punktu nie uiszczał należności w pełni. Wstrzymanie dostaw energii przez powoda dotyczyło punktu odbioru w Ciężeniu.

W oparciu o przedstawione ustalenia faktyczne, Sąd I instancji zasadnie uznał, że każda z umów winna być oceniana oddzielnie pod kątem, czy zainteresowany dochował jej postanowień. Dla oceny zachowania odbiorcy bez znaczenia jest okoliczność, że powód ze względów organizacyjnych wystawiał jedną fakturę dla obu punktów poboru energii, zwłaszcza w sytuacji, gdy zainteresowany dokonując płatności za energię dokonywał jej osobno dla każdego punktu odbioru (dokonując dwóch osobnych przelewów i opisując którego punktu dotyczą wpłaty). Z tych względów ocena, czy zainteresowany zalegał z płatnościami za pobraną energię powinna być dokonywana osobno w stosunku do każdej z dwóch umów. Niezasadny okazał się więc zarzut apelującego (nieprawidłowo określony jako odnoszący się do błędu w ustaleniach faktycznych), że Sąd I instancji błędnie uznał, że brak zapłaty całkowitej należności wynikającej z faktury VAT nr (...) objętej jednym wezwaniem do zapłaty z dnia 10 maja 2016r. nie stanowi zadłużenia w zapłacie za świadczone przez spółkę obrotu usługi dostarczania energii elektrycznej. Prawidłowy jest bowiem wniosek Sądu I instancji, że brak było zadłużenia po stronie odbiorcy wynikającego z umowy sprzedaży energii dotyczącego punktu C..

W konsekwencji zasadnie Sąd I instancji uznał, że wstrzymanie dostawy energii elektrycznej do punktu odbioru C. było nieuzasadnione, nie naruszył tym samym przepisów prawa materialnego t.j. art. 6b ust. 1 pkt 2 i ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. - Prawo energetyczne (t.j. Dz.U. z 2018r. poz. 755 - dalej jako: Pe).

Zgodnie z art. 6b ust. 1 pkt 2 Pe, przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych lub energii może wstrzymać dostarczanie paliw gazowych lub energii, jeżeli odbiorca zwleka z zapłatą za świadczone usługi, co najmniej przez okres 30 dni po upływie terminu płatności. Ust. 3 powyższego przepisu stanowi, że przedsiębiorstwo energetyczne, któremu odbiorca zwleka z zapłatą za świadczone usługi lub za pobrane paliwo gazowe lub energię, powiadamia na piśmie odbiorcę paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym o zamiarze wstrzymania dostarczania paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła, jeżeli odbiorca ten nie ureguluje zaległych i bieżących należności w okresie 14 dni od dnia otrzymania tego powiadomienia.

Świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych lub energii odbywa się na podstawie umowy. Szczegółowe uregulowania dotyczące umowy zawarto w art. 5 i nast. Pe. W myśl art. 5 ust. 2 pkt 1 Pe umowa sprzedaży energii elektrycznej powinna zawierać postanowienia określające: miejsce dostarczenia energii do odbiorcy i jej ilość w podziale na okresy umowne, moc umowną oraz warunki wprowadzania jej zmian, cenę lub grupę taryfową stosowane w rozliczeniach, warunki wprowadzania zmian tej ceny i grupy taryfowej, sposób prowadzenia rozliczeń, wysokość bonifikaty za nie dotrzymanie standardów jakościowych obsługi odbiorców, odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy, okres obowiązywania umowy i warunki jej rozwiązania. W art. 5 ust. 2 pkt 2 Pe określono jakie wymogi ma spełniać umowa o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej, natomiast na podstawie art. 5 ust. 3 Pe, dostarczanie energii elektrycznej może odbywać się na podstawie umowy zawierającej postanowienia umowy sprzedaży i umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji t.j. tzw. umowy kompleksowej.

Z powyższego wynika, że źródłem praw i obowiązków stron w procesie dostarczania energii elektrycznej jest umowa sprzedaży energii elektrycznej lub umowa kompleksowa. Wstrzymanie dostaw energii elektrycznej, o którym mowa w art. 6b Pe jest sankcją za niedotrzymanie warunków tej umowy. Jak słusznie wskazał Sąd I instancji, jest to sankcja bardzo dotkliwa, stawiającą przedsiębiorstwo energetyczne w uprzywilejowanej sytuacji w stosunku do odbiorcy,

gdyż wyłącznie od jego decyzji zależy, czy skorzysta z możliwości wstrzymania dostaw energii. Z tego powodu przedsiębiorstwo energetyczne powinno korzystać ze swych uprawnień z zachowaniem zasad szczególnej staranności, w sposób powściągliwy, zgodny z zawartą umową i jedynie w sytuacjach nie budzących wątpliwości co do zaistniałego stanu faktycznego.

W niniejszym przypadku powód podniósł, że skierował do zainteresowanego wezwanie do zapłaty obejmujące m.in. należności wynikające z jednego dokumentu rozliczeniowego faktury VAT nr (...) obejmującego wprawdzie dwa punkty poboru, ale wykazujące łączne zadłużenie w kwocie 20.114,78 zł. Wskazał, że zgodnie w treści wezwania zaznaczył, że w celu uniknięcia skutków w postaci wstrzymania dostaw energii elektrycznej w stosunku do odbiorcy, konieczne jest dokonanie zapłaty zaległych i bieżących opłat wynikających ze świadczonych przez powoda usług, potwierdzonych dokumentami księgowymi. Podniósł też, że odbiorca nigdy nie kwestionował sposobu wystawiania faktur VAT w sposób łączny dla obu punktów poboru energii, ani prowadzenia łącznego konta bilingowego czy też jednego rachunku dla wpłat.

Podkreślenia wymaga, że wystawianie jednej faktury (następnie jednego wezwania do zapłaty) dla dwóch umów zawartych z odbiorcą wynikało jedynie z wewnętrznych zasad organizacyjnych obowiązujących w powodowym przedsiębiorstwie. Jednakże rozwiązania organizacyjne nie mogą stanowić usprawiedliwienia dla wstrzymania dostaw energii elektrycznej w sytuacji, gdy nie znajduje ono umocowania w przepisach prawa.

Brak podstaw bowiem by oceniać sankcję za niewykonanie umowy w oderwaniu od samej umowy. W ocenie Sądu Apelacyjnego zasadnie Sąd I instancji nie podzielił poglądu powoda, że w sytuacji gdy odbiorca posiadał wobec powoda łączne zadłużenie z dwóch umów i z dwóch punktów poboru, które zostało wykazane w jednej fakturze i w jednym wezwaniu do zapłaty, to powód mógł wstrzymać dostarczanie energii elektrycznej do dowolnie wybranego punktu poboru, nawet jeżeli nie posiadał zaległości w stosunku do tego punktu odbioru. Ocena wywiązywania się przez stronę z obowiązków nałożonych umową powinna być dokonywana tylko na podstawie tej umowy zaś ewentualne sankcje za jej niewykonanie nie mogą dotyczyć innych stosunków umownych tożsamyh stron. Jedynie postanowienia umów, nie zaś inne rozwiązania organizacyjne w przedsiębiorstwie powoda, określają prawa i obowiązki stron oraz pozwalają na ocenę ich wykonania przez strony. Sąd Apelacyjny podziela więc stanowisko Prezesa URE, że wstrzymanie dostaw energii elektrycznej powinno nastąpić w tym punkcie poboru, wobec którego odbiorca zalega z zapłatą należności jako sankcja za niewykonywanie określonej umowy, nie zaś w dowolnie wybranym przez przedsiębiorstwo punkcie poboru objętego innym stosunkiem umownym z tym samym odbiorcą. Przyjęcie prezentowanego przez powoda stanowiska byłoby sprzeczne z regulacją dotyczącą dostarczania paliw i energii zawartych w art. 5 i nast. Pe, a także pozostawałoby w sprzeczności z celem tej ustawy wymienionym w art. 1 ust. 2, jakim jest równoważenie interesów przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców paliw i energii.

Z powyższych względów wyrok Sądu I instancji jest prawidłowy. Apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego oparto na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego ustalono na mocy § 10 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 14 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r. poz. 1804 ze zm.).

Magdalena Sajur- Kordula Jolanta de Heij- Kaplińska Marek Kolasiński